

ת"פ 806/03/17 - מדינת ישראל נגד פ.א.

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 806-03-17 מדינת ישראל נ' א' (אחר/נוסף)

המאשימה	כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא מדינת ישראל	בפני בעניין:
הנאשם	נגד פ.א.	

ב"כ המאשימה: עו"ד ניר בינשטוק

ב"כ הנאשם עו"ד גבריאל טרונאשווילי

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן, בעבירות תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש ותקיפת בת זוג, אשר בוצעו כלפי מי שהייתה בת זוגו והתגוררה עמו באותם מועדים.

ביום 1.2.17 שהו המתלוננת והנאשם בבית מלון באשדוד והמתינו כי חדרם יתפנה על ידי חבר משותף אשר שהה בחדר. מאחר וההמתנה לפינוי החדר ארכה זמן, פנתה המתלוננת לנאשם וביקשה כי ידפוק בדלת החדר ויבקש מהחבר ציוד אישי של המתלוננת. הנאשם והמתלוננת ישבו במסדרון של בית המלון ובין השניים החל ויכוח, במהלכו הנאשם קם על רגליו בעוד המתלוננת יושבת על הרצפה. הנאשם הניף את רגלו במטרה לבעוט במתלוננת אך לבסוף לא בעט בה, הכל כאשר המתלוננת מתחננת על נפשה ומנסה לגונן על גופה באמצעות ידיה. המתלוננת הצליחה לקום על רגליה. הנאשם ניגש אל המתלוננת בעודו אוחז ביד ימינו מכשיר טלפון נייד והכה את המתלוננת בראשה באמצעותו, כופף את ראשה ארצה והכה אותה ביד שמאל. לאחר התקיפה המתלוננת הבחינה כי היא מדממת מראשה והראתה זאת לנאשם. בתגובה משך הנאשם את המתלוננת בכוח אל מחוץ לבית המלון כשהיא ממררת בבכי. כתוצאה מהתקיפה נגרמה למתלוננת חבלה כהה בקרקפת באורך של 1 ס"מ, אשר הודבקה במהלך טיפול רפואי בבית החולים "קפלן".

כשבועיים קודם לכן, כאשר הנאשם והמתלוננת שהו בחדר השינה בביתם, תפס הנאשם בגרונה של המתלוננת עם שתי ידיו וחנק אותה. בזמן שחנק את המתלוננת הנאשם הסתכל על מעשיו במראה.

2. הצדדים הציגו הסדר דיוני במהלכו תוקן כתב האישום והוסכם על הכנת תסקיר מבחן בעניינו של הנאשם. לא הייתה הסכמה לעניין העונש.

3. תסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם מלמד כי הוא גרוש ואב לארבעה ילדים בגילאי שנה עד עשר שנים משתי מערכות יחסים זוגיות, וכי לו ולמתלוננת אין ילדים משותפים. הנאשם, אשר מוכר לשירות המבחן מתיקים קודמים, מסר בהזדמנויות שונות מידע סותר ביחס ללימודיו ושירותו הצבאי, שממנו עולה כי למד עד גיל תיכון, אך לא ברור מתי הפסיק ואם סיים, וכן כי גויס לצבא, אך לא ברור במשך כמה זמן שירת. מאז שהיה בבית הספר התיכון היה הנאשם שחקן כדורגל פעיל, עד לפציעתו בתאונת דרכים בגיל 30. פציעתו אילצה אותו לפרוש מתחום הכדורגל והדבר הוביל למשבר קשה וממושך שפגע בתפקודו היומיומי האישי, המשפחתי, התעסוקתי ואף הוביל אותו להתמכרות להימורים. הנאשם מנהל אורח חיים שולי ובלייני המאפיין בהעדר מחויבות ואחריות. הנאשם שוחרר לחלופת מעצר בתיק הנוכחי ושהה במעצר בית בבית הוריו, ולפני כחודשיים החל לעבוד כמחסנאי. גם בעניין משך וטיב הקשר עם המתלוננת מסר הנאשם במסגרת התסקיר שנערך לעניין העונש מידע הסותר מידע קודם שמסר לצורך הכנת תסקיר המעצר. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם השתדל להציג מהלך חיים ותפקוד תקין והתקשה להתייחס באופן פתוח ואותנטי לדברים ולחשוף תכנים בעלי קושי ומצוקה.

קצינת המבחן נפגשה עם המתלוננת ולמדה אף ממנה על טיב הקשר שלה עם הנאשם. המתלוננת תיארה מערכת יחסים מורכבת ומלווה באלימות מצד הנאשם, שאף ניצל אותה לסיפוק צרכיו החומריים והכלכליים ונהג באלימות פיזית כלפיה וכלפי אחת מבנותיה, וכן תיארה שימוש משותף של השניים בסמים וביצוע גניבות בצוותא והתמכרות של הנאשם לסמים.

הנאשם עצמו הציג את המתלוננת כבעלת מניע נקמני על רקע משבר היחסים ונטה לתפיסה עצמית קורבנית ואף נתן לגיטימציה מסוימת להתנהגותו לנוכח הדינאמיקה שהייתה בינו לבין המתלוננת באותה עת.

קצינת המבחן תיארה את הקשר הקודם של הנאשם עם שירות המבחן, במסגרתו הנאשם שלל תחילה כל צורך בטיפול וכשהופנה לטיפול בבעיית ההתמכרות שהייתה הרקע לביצוע העבירה הקודמת, התקשה לשתף פעולה באופן יציב וסדיר, לא הגיע לפגישות ולא הודיע על כך, וההתרשמות ממנו בפגישות הבודדות שאלהן הגיע הייתה, כי הוא מתקשה לגלות מחויבות ועקביות להליך הטיפולי ודבריו כי מעוניין להשתתף בטיפול היו אמירות פורמליות בלבד.

לאחר אבחון בתיק הנוכחי התרשם שירות המבחן, כי הנאשם נוטה להשליך קשיים ובעייתיות על גורמים חיצוניים, ובכלל זה המתלוננת, נוטה להפעיל לחץ על סביבתו על מנת לקדם את צרכיו ונוטה להתנהגות אימפולסיבית, הגם שנעדר קווי אופי אלימים בבסיסו. שירות המבחן התרשם, כי עדיין קיימת בעיית התמכרות להימורים אצל הנאשם וכי הוא נוטה לטשטשה, וככל הנראה קיימת אף בעיה של שימוש בסמים. לנוכח האמור ובשל כך שהנאשם מפחית ומצמצם מחומרת התנהגותו האלימה כלפי המתלוננת, משליך עליה את האחריות ונותן לגיטימציה מסוימת להתנהגותו, ללא גילוי אמפתיה כלפי הסבל שעברה כתוצאה מהאלימות שהפעיל כלפיה, ובשל חוסר הכרה של הנאשם בבעייתיות בהתנהלותו, התרשמה קצינת המבחן מרמת סיכון גבוהה להתנהגות עוברת חוק ולמעורבות נוספת של הנאשם בפלילים. משעה שהנאשם לא שולב בטיפול, המליץ שירות המבחן על ענישה מוחסרת של מאסר ומאסר מותנה.

4. ב"כ המאשימה ביקש לקבוע בעניינו של הנאשם מתחם עונש הולם שבין שנת מאסר בפועל ועד עשרים חודשי מאסר בפועל ביחס לאישום הנוגע להתרחשות בבית המלון, ומתחם עונש הולם שבין מאסר בעבודות שירות לארבעה- עשר חודשי מאסר בפועל ביחס לאישום הנוסף, ולחלופין מתחם עונש הולם שבין שנה לשנתיים מאסר בפועל בגין שני האישומים, לו ייחשבו לאירוע אחד, ועתר לגזור על הנאשם עונש של חמישה- עשר חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים, קנס ופיצוי. ב"כ המאשימה הדגיש את האמור בתסקיר המבחן וההתרשמות מהנאשם כמי

שאינו נרתם להליך טיפולי או שיקומי ומשליך את האחריות על המעשים על המתלוננת. ב"כ המאשימה הציג פסיקה התומכת בעמדתו.

5. ב"כ הנאשם ביקש תחילה לקבל תסקיר משלים בעניינו של הנאשם, לאחר שהאחרון הביע את רצונו להירתם להליך טיפולי. בהחלטתי מיום 17.7.17 דחיתי בקשה זו, על בסיס הנימוקים שפורטו בהחלטה. בהמשך עתר ב"כ הנאשם לקבוע בעניינו של הנאשם מתחם עונש הולם שמתחיל בשירות לתועלת הציבור ומאסר מותנה ומגיע עד למאסר בפועל וביקש לבחון בשנית את האפשרות לשלב את הנאשם בטיפול או לגזור את עונשו בתחתית מתחם העונש ההולם, ולחלופין ביקש לבחון הטלת עונש של מאסר בעבודות שירות. ב"כ הנאשם טען, כי מסקנותיה של קצינת המבחן מבוססות על התרשמות שגויה מהנאשם בשל הסתמכות על דברי המתלוננת, כי הנאשם מעוניין בטיפול, כי הנאשם לקח אחריות על האירוע המרכזי כבר בשלב החקירה המשטרית, הביע צער עליו וליווה את המתלוננת לטיפול רפואי. עם זאת, ב"כ הנאשם הוסיף וטען, כי לשיטת הנאשם האירוע כולו לא היה בא לעולם אלמלא רצונו של הנאשם להיפרד מן המתלוננת.

6. מטעם ההגנה העידו לעונש אחיו וגיסתו של הנאשם אשר דיברו בשבחו ובדבר רצונו ומאמציו להשיב את מהלך חייו למסלול תקין, והוגשו מכתב המלצה ממקום עבודתו וכן מכתב מקבוצת הכדורגל "אאאאאאאא", בה פורטה נכונותה של הקבוצה לקלוט את הנאשם לשורותיה.

7. הנאשם בדברו האחרון אמר כי הוא עשה טעות חמורה והוא מצוי בתהליך שבמסגרתו הוא מנסה לשקם את עצמו. הנאשם הביע צער על מעשיו ואמר כי מוכן לקבל כל טיפול. הנאשם הוסיף, כי המתלוננת ממשיכה להציק לו במשלוח מסרונים והודעות וכי קצינת המבחן ערכה תסקיר מגמתי בשל כך שהקדישה לשיחה עמו כמחצית השעה בלבד וביססה את דבריה על שיחתה עם המתלוננת. הנאשם ביקש כי אמנע מלגזור עליו עונש מאסר בפועל.

דין והכרעה

8. טרם קביעת מתחם העונש ההולם, יש לקבוע האם מעשיו של הנאשם בשני האישומים בהם הורשע, הם בגדר "אירוע" אחד, או שמא מדובר בשני אירועים, שיש לקבוע מתחם עונש הולם נפרד בגין כל אחד מהם. ההלכה הפסוקה קבעה אמות מידה לצורך הכרעה בשאלה זו (ראו ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' **מדינת ישראל** (פורסם בנבו 29.10.14); דנ"פ 2999/16 **ערן מזרחי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 22.5.16)). יישום ההלכה למקרה דנן מלמד, כי במעשיו של הנאשם בשני האירועים מוטיבציה עבריינית זהה, שבאה לביטוי במעשי אלימות שהפנה הנאשם כלפי אותה קורבן בתוך פרק זמן קצר בן שבועות ספורים. נסיבות אלה מובילות למסקנה, כי יש לראות את מעשיו של הנאשם כ"אירוע אחד" הכולל מעשים שונים בשתי הזדמנויות שונות. יש להתייחס, עם זאת, בעת קביעת מתחם העונש ההולם, לעובדה כי מדובר במעשי אלימות שחזרו על עצמם.

9. הערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירות על ידי הנאשם הוא שלמות גופה, שלווה חייה ובטחונה האישי של המתלוננת בתוך המערכת הזוגית שלה ובביתה.

10. במקרה דנן עוצמת הפגיעה בערך המוגן היא בינונית. מעשי האלימות שביצע הנאשם בשני האישומים אינם מעשים פעוטים או קלי ערך. מעשה אלימות אחד בוצע באמצעות מכשיר טלפון ששימש כנשק קר והסתיים בפציעתה של המתלוננת, אשר נזקקה לטיפול רפואי בבית חולים. מעשה אלימות נוסף הוא כזה אשר עשוי היה להוביל לתוצאה חמורה וקשה, אם כי למרבה המזל, תוצאה שכזו לא אירעה במקרה דנן.

11. מעשי האלימות שביצע הנאשם לא תוכננו מראש אך הם היוו תגובה אימפולסיבית במהלך המריבות והוויכוחים שהתגלעו בינו לבין המתלוננת. עם זאת, מתוך עובדות כתב האישום ניכר כי מעשה החניקה בוצע בקור רוח, והנאשם אף מצא זמן להתבונן במראה במעשיו. מדובר במעשי אלימות שבוצעו במסגרת מערכת יחסים זוגית, שבה הנאשם אמור היה להוות למתלוננת משענת ותמיכה, ותחת זאת פגע בכבודה, השפיל אותה והכה אותה, באחת הפעמים אף במקום ציבורי ולעיני כל.

12. עבירות אלימות בתוך המשפחה הן עבירות שיש קושי לחשוף אותן, בשל הבושה והפחד של הקורבנות הכרוכים בהגשת תלונה נגד הקרוב שפגע בהם. בין היתר מטעם זה, קבע המחוקק לצד עבירות אלימות שמופנות כלפי בן משפחה, כפל עונש.

13. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מלמדת, כי במקרים דומים גזרו בתי המשפט, ככלל, עונשי מאסר בפועל, החל משמונה חודשי מאסר ועד מאסרים ממושכים. ראו רע"פ 3629/11 **פלוניני' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 18.5.11); רע"פ 10797/05 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 7.3.06); רע"פ 2062/14 **גובנה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 4.5.14); רע"פ 10822/08 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 4.10.09); רע"פ 3255/09 **דהן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 6.7.09); רע"פ 5299/10 **בכאונה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 5.10.10); רע"פ 3169/11 **גמל נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 11.5.11); רע"פ 4652/11 **מוסטפא נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 22.6.11).

עונשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות נגזרו באופן חריג, כאשר הנאשם עבר הליך שיקום ממושך וחיובי. ראו למשל עפ"ג (באר שבע) 35613-08-11 **פבריקנט נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 4.7.12); ע"פ (ירושלים) 2001/08 **מדינת ישראל נ' קמחי** (פורסם בנבו 18.5.09).

14. בהתחשב במידת הפגיעה בערכים החברתיים כתוצאה מביצוע העבירות בנסיבות שבהן בוצעו, וכן במדיניות הענישה הנוהגת ובעיקרון ההלימה, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם נע בין שמונה חודשי מאסר בפועל ועד לעשרים וארבעה חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים של מאסר מותנה ופיצוי למתלוננת.

15. הנאשם בן 37 ולחובתו שתי הרשעות קודמות בעבירות רכוש.

16. שקלתי לזכות הנאשם את הודאתו בביצוע העבירות לאחר שתוקן כתב האישום, ועל פי הטענה שלא נסתרה את הודאתו באישום הראשון כבר בשלב החקירה במשטרה. הודיה זו יש בצדה חסכון בזמן שיפוטי. אשר לנטילת האחריות, יש לומר כי חרף הודאתו של הנאשם במיוחס לו והצער שהביע על מעשיו, גם בפני שירות המבחן וגם בעת

שמיעת הטיעונים לעונש חזרה על עצמה הטענה, כי כתב האישום בא לעולם כתוצאה מרצונו של הנאשם להיפרד מהמתלוננת. טיעון זה חותר תחת ההנחה הבסיסית, לפיה גם אם נתגלעו ויכוחים ומחלוקות בין הנאשם למתלוננת בנוגע לפרידה, ואף אם למתלוננת היה חלק מרכזי במחלוקות אלה, לא היה הנאשם רשאי להשתמש באלימות כלפי המתלוננת כדי לקדם את עניינו. טיעון זה אף מלמד על קושי ליטול אחריות אמיתית על המעשים ולהכיר בפסול שבהם, ואני מקבלת בהקשר זה את התרשמותו של שירות המבחן, לפיה הנאשם מטיל את האחריות על המעשים על גורמים חיצוניים ובפרט על התנהגותה של המתלוננת עצמה.

משעה שהנאשם מתקשה לקבל אחריות אמיתית על מעשיו ולהכיר בפסול שבהם, קיים סיכון כי הוא ישוב לבצע מעשי אלימות אף אם במסגרת מערכת יחסים אחרת, ועל כן יש מקום לשקול בעניינו של הנאשם גם שיקולי הרתעה אישית שיבואו לביטוי בתוך מתחם העונש ההולם.

17. בעת הדיון בבית המשפט התגלעה מחלוקת הנוגעת למסקנתו של שירות המבחן בדבר קיומה של רמת סיכון גבוהה להתנהגות עוברת חוק ולמעורבות בפלילים. אני ערה לכך שישנו קושי העלול להיווצר כתוצאה מכך ששירות המבחן סומך את המלצתו, בין היתר, על פרטי שיחה עם קורבן העבירה. הדברים מקבלים משנה תוקף במקרה דנן, הן בשל מורכבות מערכת היחסים בין הנאשם למתלוננת, הן בשל נתוניה האישיים של המתלוננת כפי שעולים מתוך התסקיר. עם זאת, קריאת התסקיר מלמדת, כי מרבית מסקנותיו של שירות המבחן אינן נשענות רק, או בעיקר, על דברי המתלוננת, אלא יש להן אחיזה במקורות אחרים כגון דברי הנאשם עצמו ופרטי היכרות קודמת עמו, מידע סותר שמסר לשירות המבחן וניסיון כושל להציג בפני שירות המבחן תמונה חיובית על חייו תוך הימנעות מחשיפה ושיתוף במלוא הפרטים.

העובדות היחידות שעולות מתוך דברי המתלוננת בלבד הן נושא השימוש בסמים וביצוע מעשי אלימות כלפי בתה של המתלוננת. לנושאים אלה לא יינתן כל משקל במסגרת גזר הדין.

18. אין חולק כי משבר שפקד את הנאשם עקב פציעתו והפסקת הקריירה שלו כשחקן כדורגל הוביל, בין היתר, להתמכרותו של הנאשם להימורים. לצד קיומה של התמכרות זו, שירות המבחן התרשם מקושי של הנאשם להכיר בבעייתיות שבהתנהלותו, וסבר כי בעתות לחץ הנאשם עלול לפעול באופן אימפולסיבי ואגרסיבי. הנאשם הופנה בעבר לטיפול בהתמכרותו אך התקשה לשתף פעולה עם גורמי הטיפול, והבעת רצונו בטיפול הייתה ברמה המילולית בלבד.

התמכרות שלא טופלה בטיפול מקצועי מעמיק היא התמכרות קיימת, והיא עלולה להוביל להתנהגות פורצת חוק וגבולות, גם בתחומים שאינם קשורים להתמכרות עצמה. כך, התמכרות להימורים עלולה להוביל לעבירות רכוש שתכליתן לממן את ההתמכרות ועלולה אף להוביל להתנהגות אלימה בשל הלחץ והמתח הנפשי הכרוכים בניהול אורח חיים התמכרותי. הכרה בקיומה של בעיה היא שלב ראשון והכרחי בטיפול. הקושי של הנאשם להכיר בבעייתיות שבהתנהלותו מבסס היטב את המסקנה, כי גם זו הפעם הבעת רצונו בטיפול היא ברמה המילולית-פורמאלית בלבד. משכך, אין, לעת הזו, תוחלת לטיפול, וממילא אין הצדקה לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום.

19. הקשר בין הנאשם למתלוננת הסתיים. הנאשם תיאר בפני בית המשפט כי המתלוננת מוסיפה לקיים עמו קשר. עם זאת, מתוך תסקיר שירות המבחן, ואף מהתרשמותי שלי, הנאשם הותיר את פרק יחסיו עם המתלוננת מאחור וכיום

הוא מצוי במערכת יחסים זוגית אחרת. יש לומר, כי אף המערכת הזוגית הנוכחית אינה נטולת מורכבות, כפי שעולה מתוך התסקיר.

עובדת סיום הקשר עם המתלוננת היא בעלת חשיבות ואולם משקלה מוגבל, שכן מעשים דוגמת אלה שביצע הנאשם עשויים לחזור על עצמם כלפי קורבנות אחרים, בשים לב למאפייניו האישיים של הנאשם.

20. שקלתי לקולא את העובדה כי הנאשם היה במעצר במשך שלושה ימים ולאחר מכן שהה בתנאים מגבילים של מעצר בית מלא במשך כארבעה חודשים.

21. לנוכח האמור לעיל, מצאתי לגזור על הנאשם עונש המצוי בחלקו האמצעי של מתחם העונש ההולם, תוך ששקלתי, בין היתר, גם את העובדה כי מדובר במאסר ראשון לנאשם.

22. מצאתי לגזור על הנאשם פיצוי מסוים למתלוננת שנחבלה כתוצאה ממעשיו. בשל טיבן של העבירות, לא ראיתי לגזור על הנאשם גם קנס, שלשיטת המאשימה נועד אך ורק לאכוף תשלום פיצוי, שכן על פי ההלכה הפסוקה אין זה ראוי להטיל קנס ומאסר תמורתו, שתכליתם האחת והיחידה היא תשלום הפיצויים (ראו ע"פ 5668/13 **ערן מזרחי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 17.3.16) והפסיקה הנזכרת שם).

23. לנוכח האמור לעיל אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. ארבעה - עשר חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 13.2.17 עד 16.2.17.

ב. חמישה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג פשע.

ג. שלושה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג עוון.

ד. פיצוי למתלוננת בסך 2,000 ₪. הפיצוי ישולם עד ליום 1.12.17.

24. המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן.

25. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"ד אב תשע"ז, 06 אוגוסט 2017, בנוכחות הצדדים.